

VERSLAG IROJ Antwerpen

Datum: 20/01/2026

Locatie: VAC Antwerpen – zaal Parkiet

Aanwezig: Chantal Van Overvelt, Kim Van Steen, Bart Hanssen, Sara Possemiers, Greet Reynders, Hilde Jasperse, Chris Segers, Carine Housen, Walter Deproost, Mieke Mons, Hans Roofthoof, Karen Meeusen, Bart Faes

Afwezig met kennisgeving: Isabelle Ven, Jo Frans, Ann Laurijssen, Griet Pitteljon, Karina Van Belle, Emmanuel Standaert, Dirk Wieërs

Voorzitter: Lex Vorrsselmans

Verslaggever: Raf Van Hoof

Onderwerp: ANT 01-2026

1. Goedkeuring en opvolging verslag 16 december 2025
2. Afbouw bedden Kiosk: naar SofS
3. VAPH oproep
 - a. RTH
 - b. MFC
4. Pitch boek
5. Capaciteitsbeheersysteem
 - a. Kader
 - b. Stavaza vanuit de praktijk
6. Bespreking governance financiële ondersteuning IROJ
 - a. Kritische bedenkingen inventariseren?
 - b. Wat zijn de voorwaarden? Zijn correct of volledig?
7. BVR 1G1P
8. Varia

Owv afwezigheid van Roxane, IROJ-ondersteuner, ondersteunt Raf Van Hoof (IROJ-ondersteuner Limburg) deze samenkomst. IROJ Antwerpen wenst Roxane veel beterschap.

1 Goedkeuring en opvolging verslag 16 december 2025

Naar aanleiding van de bespreking op de samenkomst van IROJ Antwerpen dd 16/12/25 mbt het regiobudget, laat VK Antwerpen weten geen vergoeding te zullen vragen voor hun inbreng op de netwerkdag. Vanuit VK Antwerpen wordt wel de vraag gesteld of er hierrond ruimere afspraken kunnen worden gemaakt, zodat er een eenduidige interpretatie is voor alle actoren in gelijkaardige situaties. We nemen dit mee in de bespreking rond de financiële ondersteuning vanuit IROJ Antwerpen (cf agendapunt 6).

De signaalnota mbt het actieplan VAPH werd door alle IROJ onderschreven en midden december overgemaakt aan de overheid.

IROJ Antwerpen keurt het verslag van de samenkomst dd 16/12/25 goed zonder verdere opmerkingen.

2 Afbouw bedden Kiosk: naar SofS

Walter De Proost licht de aanvraag tot erkenningswijziging van Kiosk mbt ombouw van 8 verblijfsmodules toe. Deze ombouw is ook beschreven in het bezorgde aanvraagdossier.

De ombouw van 8 verblijfsplaatsen wordt gevraagd, oa. nav. de vaststelling dat in 2025 1 leefgroep on hold stond - onder meer owv personeelsproblematiek -, maar ook nav de positieve evaluatie van de ambulante werking. Erkennings technisch worden de bestaande verblijfsmodules aangepast naar modules contextbegeleiding, inhoudelijk gaat het om een wijziging naar een aanbod contextbegeleiding *Signs of Safety* – hiervoor bestaan echter geen formele modules. Dit *Signs of Safety* aanbod zal over heel Antwerpen kunnen worden ingezet, in de eerste plaats bij kinderen die een link hebben met Kiosk: hetzij om residentieel verblijf te vermijden bij kinderen/jongeren op de wachtlijst, hetzij in het kader van terugkeer naar huis van jongeren die residentieel verblijven.

Kiosk vangt heel wat (erg) jonge kinderen op. Ook deze doelgroep blijft behouden. De optie om om te bouwen naar gezinshuizen werd bekeken, maar leek op basis van ervaringen uit het verleden niet de meest zorgzame optie te zijn.

In overleg met Voorzieningenbeleid Opgroeien, betreft deze aanvraag een structurele ombouw.

Aangezien het om een structurele wijziging van het aanbod in de regio gaat, wordt IROJ Antwerpen om advies gevraagd.

IROJ Antwerpen geeft aan dat afbouw van residentieel verblijf altijd op gespannen voet staat met de hoge nood aan deze hulpverleningsvorm. Tegelijk wil IROJ Antwerpen ernaar streven om de voor de regio beschikbare middelen maximaal en structureel te kunnen inzetten waar deze nodig zijn. Het voorstel tot ombouw kan in dat opzicht dan ook worden gesteund; er schuilt bovendien heel wat kracht in de voorziene aanpak na ombouw.

Tegelijk wenst IROJ Antwerpen ook zijn bezorgdheden mee te geven aan de overheid. De schaalgrootte van de betrokken organisatie, maakt dat het realistisch is dat op later

moment kan worden ingezet op mogelijke uitbreiding van het residentiële aanbod. Deze schaalgrootte maakt immers dat Kiosk over voldoende expertise inzake residentieel werken blijft beschikken, ook na ombouw. Dit maakt meteen ook dat deze vraag voor IROJ Antwerpen niet kan worden gezien als een voorafname van een bredere afbouw van residentieel aanbod in de regio. De analyse mbt krapte op de arbeidsmarkt, vraagt bovendien om verdere reflectie in de regio en op Vlaams niveau.

3 VAPH oproep

3.1 RTH

Naar aanleiding van de uitbreidingsmiddelen RTH - 953 punten -, werd een gezamenlijk voorstel uitgewerkt door het STRATO (Antwerps sectoroverleg VAPH-aanbieders minderjarigen). Chantal Van Overvelt licht dit voorstel toe; een overzicht gaat als bijlage.

Tot het voorstel werd gekomen op basis van een aantal uitgangspunten (bv de afspraak dat per organisatie maximaal 142 punten/2 VTE kunnen worden aangevraagd) en gesignaleerde noden. Vervolgens werden aanvragen geclusterd naar insteek (warme wachtkamer, GIO,...).

Op basis van de aanvragen en de uitgangspunten, konden de beschikbare punten verdeeld worden. Mocht hierrond voor een van de aanvragers vanuit VAPH een tegenindicatie zijn, is ook meteen een 2de en 3de scenario uitgewerkt.

IROJ Antwerpen adviseert het voorstel - in de eerste plaats het voorkeursscenario - positief, gelet op de vertrekpunten waarbij de inhoudelijke noden mee de basis vormen, en waarbij duidelijk de kaart getrokken wordt om in te zetten op aanbod dat op (heel) jonge leeftijd en preventief kan ingezet worden. Ook achter de vertaling van het uitgangspunt om in te zetten op versterking van bestaande werkingen, schaarst IROJ Antwerpen zich volmondig.

IROJ Antwerpen drukt hierbij ook graag zijn waardering uit voor de sectorale afstemming die gebeurde, en de ondersteuning die daarbij geboden werd vanuit VAPH en IROJ-ondersteuner.

3.2 MFC

Bart Faes licht het voorstel toe.

Voor regio Antwerpen, voorziet VAPH in een uitbreiding van 32 MFC-plaatsen, en dit voor jongeren met complexe ondersteuningsvragen die vaak gepaard gaan met (ernstige) gedrags- en emotionele moeilijkheden en verontrustende situaties in de context of de draagkracht van deze context overschrijdt.

MFC Dennenhof wenst een aanvraag te doen voor 6 uitbreidingsplaatsen. Voor de overige 26 plaatsen, ligt een voorstel op tafel om een nieuw MFC uit te bouwen in de regio Mechelen. Een nota hierrond wordt ter vergadering toegelicht en gaat als bijlage.

Het voorstel in de nota is als volgt te kaderen.

Naast MFC Dennenhof, waren er geen kandidaten in de regio om in te tekenen op de voorziene uitbreiding. Bij een analyse van het aanbod, bleek bovendien dat er geen aanbod is voor de betrokken doelgroep in de regio Mechelen. Daarop werd vanuit STRATO (sectoroverleg VAPH minderjarigen regio Antwerpen) een voorstel uitgewerkt dat momenteel getrokken wordt vanuit MFC Ritmica en MFC Dennenhof. Mocht het plan worden goedgekeurd, dan zal de juridische structuur en verdere aansturing nog worden bekeken.

IROJ Antwerpen steunt beide aanvragen.

De nood aan (residentiële) ondersteuning van de beschreven doelgroep in de regio Mechelen, was een van de aandachtspunten die ook naar voor kwamen in de analyse van het project ‘De Ideale Wereld – Trawant’. Ook de regionale analyse van de sector bepleit dit.

Daarnaast juicht IROJ Antwerpen toe dat de sector samen is gekomen tot een voorstel, binnen het kader van de mogelijkheden: het bundelen van de krachten, kan ook leiden tot een steviger aanbod dan het uitsplitsen van de uitbreiding over diverse organisaties. Versnippering van aanbod (en expertise) wordt hiermee vermeden.

Bovendien betekent dit dat de voor regio Antwerpen voorziene middelen, regionaal zullen kunnen worden ingezet. Dit is hoe dan ook essentieel voor IROJ Antwerpen, gelet op de grote noden.

IROJ Antwerpen doet tenslotte de suggestie aan de trekkers van het voorstel voor oprichting ‘MFC Mechelen’ om in verdere fasen ook in gesprek te gaan met VAPH-aanbod meerderjarigen. Mogelijk kunnen ook zij een bijdrage leveren.

4 Pitch boek ‘Samen op weg naar welzijn’

Lee Uyttenhove, docent en rechter eerste aanleg, sluit aan.

Mevrouw Uyttenhove is een van de auteurs van een nieuw boek ‘Samen op weg naar welzijn’ dat de juridische wereld wil toegankelijk maken voor hulpverlening. Ze overloopt kort bijgevoegde inhoudstafel. Vanuit het boek zal via QR-codes verwezen worden naar concrete casussen (artikels, filmpjes,...), zodat de theorie een duidelijke en actuele vertaling krijgt naar praktijk. Fijn om weten: in het boek komen ook illustraties voor, gemaakt door een jongere binnen het project Toekans.

Het boek mikt in de eerste plaats op professionals uit het welzijnslandschap. Het heeft de ambitie om een steunend naslagwerk te zijn dat de juridische realiteit omzet naar de praktijk.

Het boek werd o.a. tegen gelezen door medewerkers vanuit CAW Antwerpen, opdat de blik van de praktijk voldoende aan bod komt. Echter is de vraag om ook in de toekomst, met het oog op herdruk, ook vanuit andere sectoren engagement te krijgen naar het geven van feedback en inbreng. Wie hier een rol in wil spelen, mag dit laten weten: LEE.UYTTEHOVE@just.fgov.be.

Het boek verschijnt kortelings in de boekhandel. Indien gewenst kan er ook gebundeld besteld worden. In dat geval mag een seintje gegeven worden aan Roxane.

5 Capaciteitsbeheersysteem

Chris Segers licht toe, gebaseerd op de eerder bezorgde nota inzake capaciteitsbeheer.

5.1 KADER

De voorzieningen met residentieel aanbod, erkend en gesubsidieerd door Opgroeien, moeten voortaan wekelijks een overzicht geven van de (niet) benutte capaciteit.

Deze oefening zal geleidelijk aan geëvalueerd en bijgestuurd worden, om vanaf 2027 te werken met een nieuw toeleidingsbeleid. 2026 is in dat opzicht een overgangsjaar. Doel is daarbij om op termijn te komen tot een nieuw systeem van wachtbeheer waarbij ACT een voorstel zal doen aan aanbieders obv de wachtenden. Hoewel daarbij sterk wordt ingezet op capaciteitsbeheer en het capaciteitbeheersysteem, zal de afdeling Jeugdzorg en -bescherming Antwerpen blijven inzetten op dialoog als basis voor toeleiding.

Wanneer uit rapportage blijkt dat er kortdurend open plaatsen zijn, zal in overleg gegaan worden en de link gelegd worden met het crisismeldpunt.

Rond het capaciteitbeheersysteem werden cliëntvertegenwoordigers niet betrokken. Dat zal ook in de toekomst niet zo zijn. Hoewel de cliënten uiteraard centraal staan, betreft het een eerder procesmatige wijziging. Een reflectie op de mogelijke impact van het werken met dit systeem door cliënten, lijkt op een later moment wél zeker zinvol.

IROJ Antwerpen ziet de kansen van dit systeem, net als de uitdagingen. Het hoopt in elk geval dat dit ook materiaal kan opleveren om regionaal beter onderbouwd aan de slag te gaan rond planning, en vraagt de overheid om dit mee in scope te houden. Het vraagt zich ook af wat dit (op termijn) concreet betekent voor rechtstreeks toegankelijk residentieel aanbod zoals dat van de CKG. En tenslotte wil IROJ Antwerpen graag opmerken dat het niet gelooft dat de uitdagingen waar de jeugdhulp mee kampt, alleen binnen de jeugdhulp ondervangen kunnen worden. Deze uitdagingen vragen een veel bredere, maatschappelijke reflectie en antwoord.

5.2 STAVAZA VANUIT DE PRAKTIJK

Op 22/1/26 staat een webinar gepland waarin verdere praktische toelichting geboden wordt, en ook ruimte voorzien wordt voor vragen.

Op dit moment heeft IROJ Antwerpen geen concreet zicht op een stand van zaken. Gelet op het belang van deze nieuwe aanpak, zal dit verder opgevolgd worden.

6 Bespreking governance financiële ondersteuning IROJ

Raf Van Hoof licht een afsprakennota toe, zoals die in het voorjaar van 2023 werd besproken en goedgekeurd door IROJ Antwerpen.

Doel van het gesprek is niet om deze vergadering van IROJ Antwerpen al te komen tot een update, maar wel om stil te staan bij volgende 2 vragen:

- Welke kritische bedenkingen leven bij IROJ Antwerpen?
- Welke zijn de voorwaarden? Zijn deze nog correct/volledig?

Bij de implementatie van de afspraken, worden vragen gesteld rond het volgende:

- Hoe moet concreet de invulling gezien worden van 'dubbele financiering'? Dubbele financiering laat ruimte voor een grijze zone; alvast is het niet de bedoeling om met middelen uit het regiobudget aanbod te financieren, of acties te financieren aan partners die hiervoor ook al andere financieringsstromen ontvangen
- Kan er geen bijkomend criterium benoemd worden, opdat cliëntvertegenwoordigers structureel betrokken worden bij de uitwerking van acties?
- Met de nota werd de verwachting afgesproken dat na uitvoering van een actie (kort) geëvalueerd en teruggekoppeld wordt aan IROJ Antwerpen. Dit lijkt vandaag niet altijd te gebeuren; hoe versterken we deze afspraak?
- In de nota wordt als een van de criteria genoemd dat een actie 'innovatief' moet zijn. Kunnen we dit scherper omschrijven? En moet dit überhaupt als criterium behouden blijven? Innovatie kan gezien worden als een bestaande werking vernieuwend te organiseren, maar kan ook verstaan worden als het bepalen van regiothema's waarrond weinig expertise is (bv complex ouderschap na scheiding, schoolweigerings,...)

Aanvragen voor het regiobudget kunnen te allen tijde ingediend worden. De vraag is of meer structuur hierrond nodig is. Dat vandaag bij het begin van het jaar verschillende acties tegelijkertijd worden voorgelegd, is alvast een goede praktijk. Zo wordt immers vermeden dat wie snel is, meer middelen krijgt dan wie later komt met een - minstens even goed - voorstel.

IROJ Antwerpen vraagt Raf om hierrond terug te koppelen aan Roxane, opdat op een latere bijeenkomst tegen de zomer een bijgewerkt afsprakenkader kan worden uitgewerkt. Er wordt eveneens gevraagd om hierrond input te krijgen over de praktijk in de andere regio's.

7 BVR 1G1P

Raf Van Hoof licht toe. Hij verwijst naar het BVR 1G1P dat eind december 2025 werd goedgekeurd en intussen werd bezorgd aan de penhouders 1G1P. Dit BVR werd ook als vergaderstuk bezorgd.

Zonder de inhoud in detail te overlopen, zijn er een aantal zaken die ook voor het IROJ van belang zijn om gedurende 2026 verder op te volgen, met name:

- Er wordt uitdrukkelijk een opdracht benoemd om ook in situaties van verontrusting aan de slag te gaan

- De meeste acties uit het crisis- en investeringsplan die neergelegd werden bij de samenwerkingsverbanden 1G1P, werden in dit BVR geïntegreerd, behalve de opdracht inzake gezinszorg die stopt. Ook de (provinciale) afstemming onderwijs-welzijn vindt vanaf 2026 plaats binnen 1G1P
- 2026 is ook voor 1G1P een overgangsjaar: vanaf 2027 is het de bedoeling dat de samenwerkingsverbanden 1G1P én de teams 1G1P een structurele erkenning krijgen. De samenwerkingsverbanden worden (vanaf dan) ook 'netwerken laagdrempelige hulp'. Deze structurele erkenning zal betekenen:
 - a. dat in de loop van 2026 de projectfase geëvalueerd wordt, incl financiële afrekening. Het BVR beschrijft voor 2026 overigens al de financiële afrekening voor de projecten uit het crisis- en investeringsplan die geïntegreerd werden.
 - b. daarnaast is het ook de bedoeling dat er vanaf 2027 een onthaalwerking opgericht wordt voor het aanbod laagdrempelige hulpverlening
 - c. tenslotte zal met de structurele erkenning de regio-indeling mogelijk wijzigen: voor het hele welzijnsbeleid is het de bedoeling te komen tot uniforme regio's. Concreet betekent dit dat de regio's 1G1P zich zouden moeten houden tot de regionale zorgzones, wat een verschuiving lijkt te zullen betekenen voor de ELZ Rupelaar en ZoRa. Gesprekken vanuit 1G1P met het departement WVG die deze oefening leidt, lopen. Een concreet voorstel vanuit de overheid hierrond wordt tegen Pasen verwacht.

Gelet op geplande beleidsevoluties, spreekt IROJ Antwerpen af om deze op de komende samenkomsten verder op te volgen.

8 Varia

/